

RYŽTINGIAU PANAUDOKIME SAVO SPECIALISTŲ KŪRYBINĮ POTENCIALĄ

Prof., habil.dr. Vilius Židonis

Lietuvos Taikomųjų mokslų akademija

Krizės metu Lietuvos piliečiams neužtenka darbo, o biudžetui - pinigų. Pinigų neužtenka ne tik mokslo, švietimo, sveikatos apsaugos, kultūros ir kitiems būtiniems poreikiams. Jų neužtenka net policininkų algoms dargi tuo metu, kai jie raginami aktyviau tramdyti nusikaltėlių veiklą. Ir, deja, turbūt nesunku pastebėti, kad dejuojančių, verkšlenančių, prašančių, Lietuvoje yra daugiau, negu primenančių, kad pinigai iš niekur neatsiranda, kad jie iš dangaus nekrenta. Pinigus reikia užsidirbti! Todėl dirbti turėtų visi, sveikų žmonių tarpe bedarbių neturėtų būti! Betgi jų yra ir, atrodo, vis daugėja, nes visiems neužtenka darbo vietų. Tai kas gi tas darbo vietas turi surasti? Kodėl ne visi tas darbo vietas kuria? Kodėl vieni jas kuria, o kiti nori privilegijų gauti gatavas ir dar visapusiškai geras darbo vietas. Jeigu jau taip yra, jeigu ne visi gali ir nori ne tik sau, bet ir kitiems darbo vietas sukurti, tai matyt tie darbo vietas kuriantieji, kuriuos įprasta vadinti verslininkais, turi būti kažkaip skatinami, tam tikrais būdais rimtai remiami. Jeigu taip nebus, tai kalbos apie bedarbystės problemas, apie tai, kad valstybei pinigų vis labiau neužtenka, taip ir liks kalbomis, palaipsniui virstančiomis demagogija.

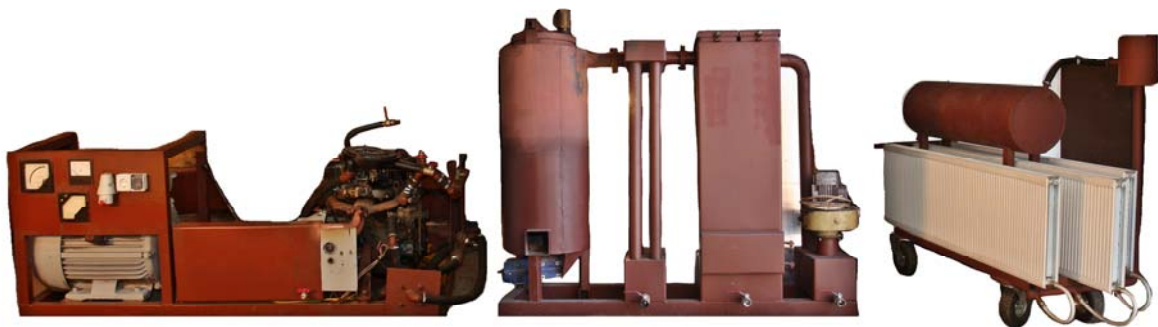
Siekdami sudaryti galimybes verslininkams sukurti daug naujų darbo vietų Lietuvos taikomųjų mokslų akademija kartu su mokslinės – gamybinės įmonės UAB „Slengiai“ specialistais sukūrė specifinio kietojo kuro dujofikavimo technologiją ir gautų dujų gamybai pritaikytus įrenginius. Minimas specifinis kuras – tai apdoroti šiaudai, kurie, deja, dar iki šiol kartais deginami laukuose ir teršia gamtą.

Degančių iš dujofikuoto kuro pagamintų dujų liepsnos nuotraukos pateiktos 1 pav., o jų gamybos ir panaudojimo įrenginių eksperimentinių pavyzdžių nuotraukos – 2 ir 3 pav. Tie įrenginiai sudaryti iš kuro dujofikavimo priemonių, vidaus degimo ar kitokių variklių (pvz. turbinų), elektros generatorių ir kitos aparatūros. Atsižvelgiant į tokių įrenginių sandarą, juos pavadinkime kogeneraciniais, kuriems veikiant kuro dujofikavimo įrenginiuose gaminamos degios dujos gali būti naudojamos vidaus degimo varikliuose vietoje įprastinio skystojo kuro – benzino, dyzelino, gamtinių dujų ar kt. Vidaus degimo varikliai (ar turbinos) suka elektros generatorius gaminančius elektros energiją. Skystis, kuris įprastiniuose varikliuose aušina jų

dalis, panaudojama šilumokaičiuose ir gali šildyti patalpas. Taigi, tokie kogeneraciniai įrenginiai gali tiekti ir šiluminę ir elektros energiją, panaudojant ne brangų atvežtinį, o tiesiog vietinį atliekinį kurą.

1 pav. Iš šiaudų gautų biodujų fakelas

2 pav. Šiaudų dujofikavimo eksperimentinė įranga (1)

3 pav. Šiaudų dujofikavimo eksperimentinė įranga (2)

Siekiant iš atliekinio kuro gauti reikiamą kiekį šiluminės ir elektros energijos reikia paruošti bei organizuoti tokių įrenginių pramoninę gamybą. Na, o tenkinantis vien šiluminės energijos gavimu užtenka panaudoti jau gaminamus, specialius, minėtam atliekiniam kurui skirtus katilus. Tokių katilų pramonine gamyba, pagal Lietuvos taikomųjų mokslų akademijos, Klaipėdos universiteto bei mokslinės – gamybinės įmonės UAB „Slengiai“ specialistų sukurtą konstrukciją, jau specializuojasi UAB „Biokaitra“. Katilų nuotraukos pateiktos 4 pav.

4 pav. Mokslinėje – gamybinėje įmonėje UAB „Slengiai“ sukurti katilai atliekiniam kurui (šiaudų granulėms) deginti

Jeigu minėtų lietuviškų mokslinių įstaigų specialistams būtų suteikiama reikiama parama minėtų darbų pagrindu būtų sprendžiama ne tik energijos gavimo, bet ir papildomų darbo vietų sukūrimo problema. Taigi mylėkime mokslininkus ir verslininkus.